

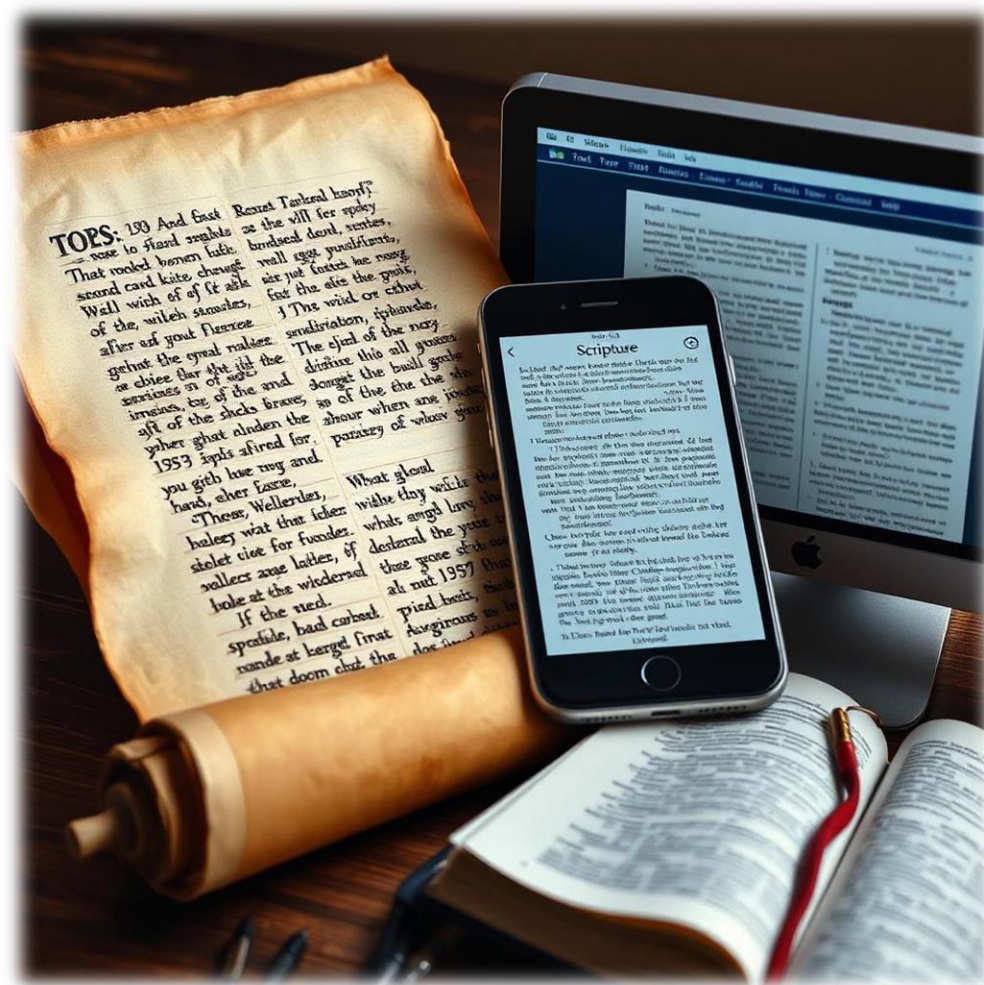


-Nagypapa, te milyen filmeket streameltél legtöbbször gyerekként?
-A kérdést sem értem, kicsikém!

<https://szinapszisepito.hu/alfa-generacio/>

Dr. Szászi Andrea
RPI, katechetikai igazgatóhelyettes
E-mail: szasziaandrea@gmail.com
Tel: +36309618674

Szempontok az alfa generáció
bibliai szövegtértéséhez



Bibliai szövegértés

A Szentírás,
mint az
olvasás
tanulásának
lehetősége

Tantárgyakba
építetten

A Szentírás,
mint „olvasás
által” történő
tanulás

Hitéleti nevelés



Összehasonlítási szempontok	Élménykinálói szövegek	Informáló szövegek	Tudáskínálói szövegek
Szövegfajták	elbeszélő szövegek	dokumentumok, tájékoztatók	tananyagok, ismeretterjesztő, tudományos eredményeket közlő szövegek
Cél	tapasztalatadás, érzelmi rezonálás, reflexió	tájékoztató, rövid távon szükséges/érdekes információ nyújtása döntéshozatalhoz, véleményformáláshoz, tevékenységhez	fogalomstruktúra konstrukciója
Funkció	élményszerző, spontán szimulatív tanulás	aktuális helyzetben releváns spontán tanulás	hosszú távú felhasználásra tervezett szándékos tanulás
Viszony az olvasóval	szociális kommunikáció	szociális kommunikáció	kognitív kommunikáció
Nyelvezet és fogalomkincs	köznyelvi/köznapi	köznyelvi/köznapi	szakmai/tudományos
Az olvasás motivátora	élményszerzés	kíváncsiság, problémamegoldás	exploráció, érdeklődés, szándékos tanulás

Tary Blanka –Fejes József Balázs –Hódi Ágnes –Szenczi Beáta –Vigh TiborJavaslatok a szövegértés tantárgyakba ágyazott fejlesztéséhez –az olvasási stratégiák tanítása I.

Hová sorolnánk a bibliai szövegeket? Milyen típusúak?

Szemponatok

II. Hozzáférhetőség

Generációs jellegzetességek

Korosztályi sajátosságok

Atipikus jellemzők

„tejnek és kőnek eledele” –
aktuális „hitfázis”

I. A bibliai „szöveg” egyedisége

A Biblia = Szentírás = Isten Igéje =
Élet

Bibliai szövegértés = bibliai
hermeneutika

Bibliai szövegértés = Igével való
élés

Szemponatok

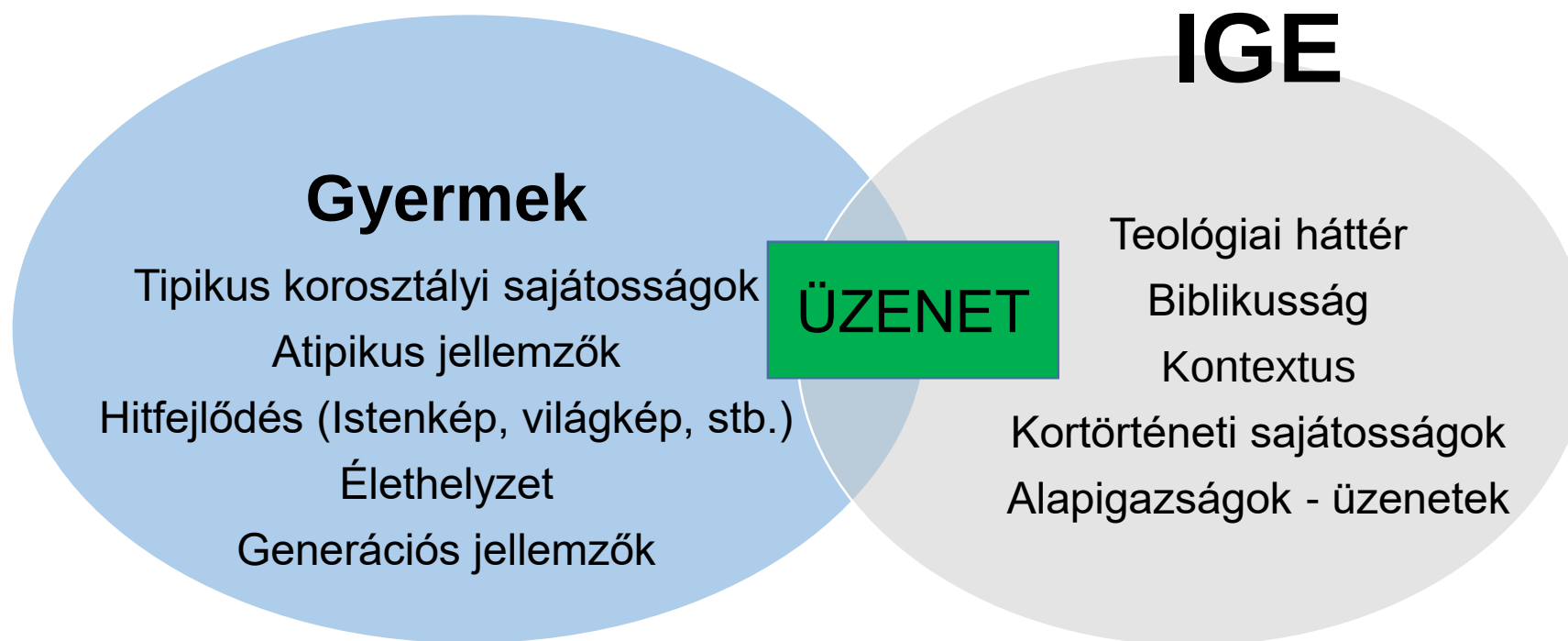
I. A bibliai „szöveg” egyedisége

A Biblia =Szentírás = Isten Igéje =
Élet

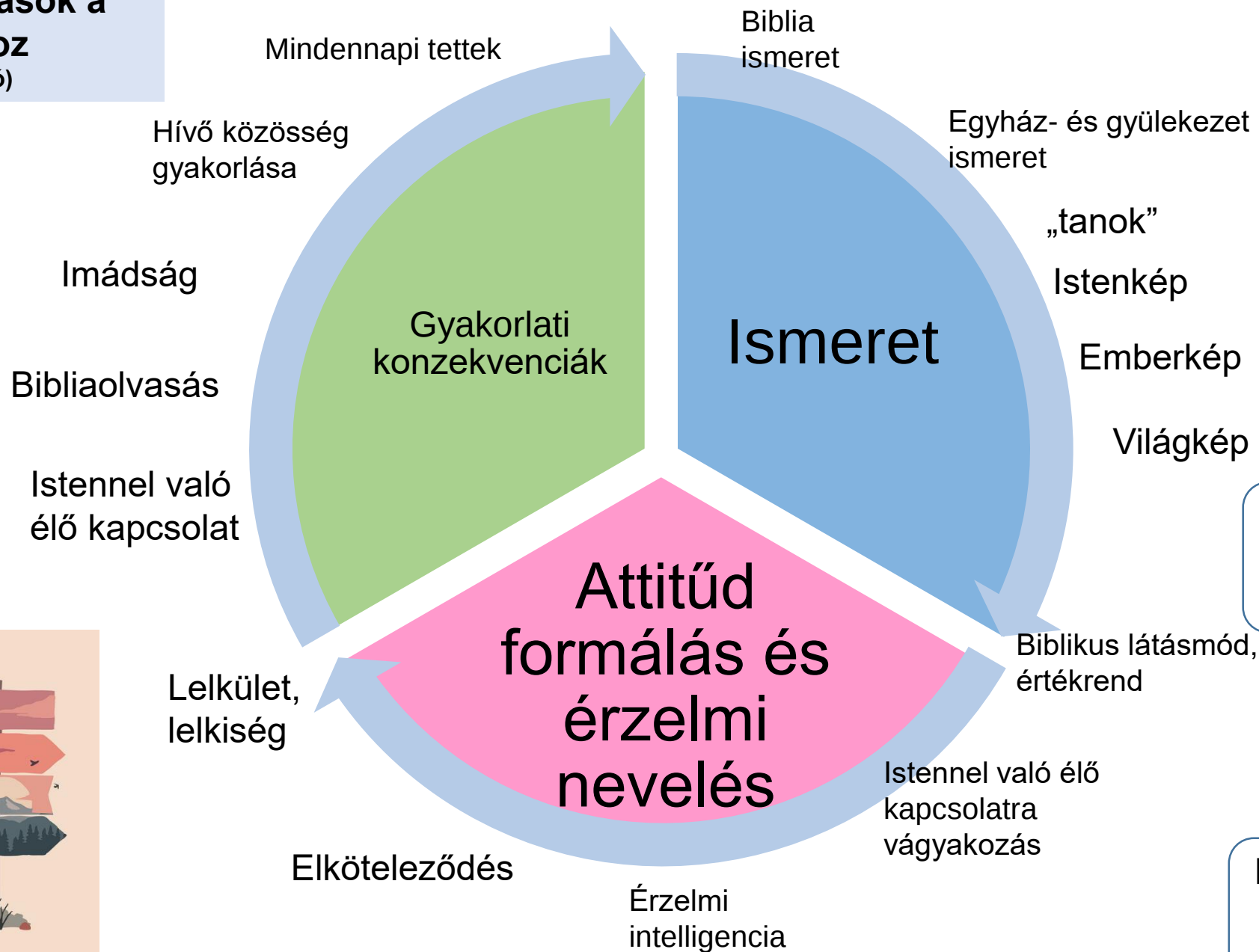
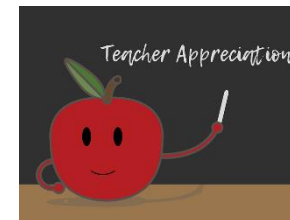
Bibliai szövegértés = bibliai
hermeneutika

Bibliai szövegértés = Igével való élés

A katechézis kettős középpontúsága IGE és a GYERMEK



A hit „részei” és kapcsolódások a formáláshoz (saját koncepció)



Hol van a
hangsúly az
óráidon?

Mi a cél? Mi az
a „látás”, amit
követsz?

Bibliai szövegértés = hermeneutika

Az értelmezés
tudománya

A szöveg és az
üzenete
összetartoznak

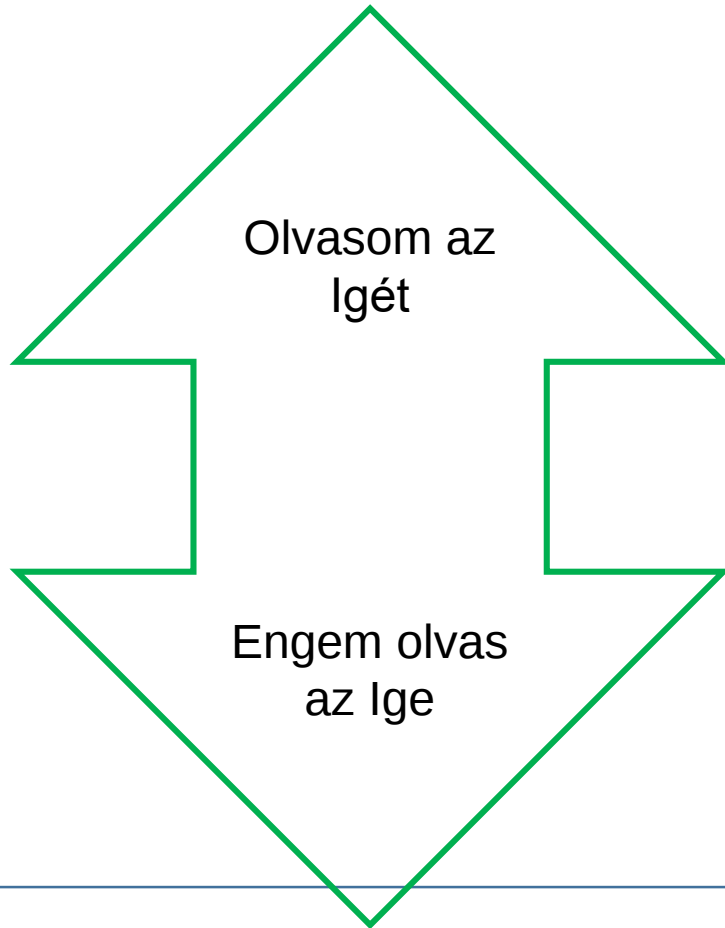
Bibliai szöveg



Kapcsolódási lehetőségek (üzenetek)
az emberhez

Kortörténeti háttér:
nyelvezet, szokások, fogalmak,
társadalmi jellegzetességek, stb.

A bibliai „szövegértelmezés” 3 szintje



1.0. Rövid áttekintés, kognitív vonal, „felületes” nézet: az első pillantás

2. Értelmezés, kortörténet, kontextusok, „elementarizálás”, illeszkedés a könyv és a Szentírás egészébe, kapcsolódások, érzések, események

3. Személyes kapcsolódás és személyes üzenet

Szemponatok

I. Hozzáférhetőség

Generációs jellegzetességek

Korosztályi sajátosságok

Atipikus jellemzők

„tejnek és kőnek eledele” –
aktuális „hitfázis”



Ahogy az olvasóvá nevelés, a
hitben élő emberré való nevelés is
a családban/kisgyermekkorban
kezdődik.

Segédanyagok
az óvodai hitéleti neveléshez



Ábrahám elhívása, Isten ígérete,
Vendégek Ábrahámnál, Izsák születése
1Móz 12,1–9; 15,1–6; 18,1–15; 21,1–8



Segédanyagok
az óvodai hitéleti neveléshez

6.



Sámuel születése és elhívása
Sámuel első könyve 1–3



Segédanyagok
az óvodai hitéleti neveléshez

5.



Karácsony
Máté evangéliuma 2,1–12;
Lukács evangéliuma 1,26–38 és 2,1–20



Segédanyagok
az óvodai hitéleti neveléshez

4.



Isten gondviselése
Máté evangéliuma 6,25–34



Segédanyagok
az óvodai hitéleti neveléshez

3.



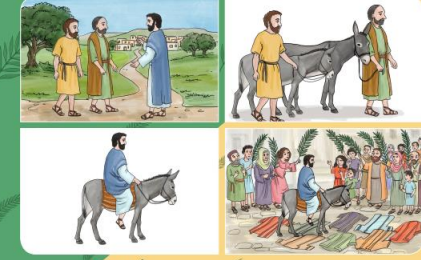
Ötezer ember megvendégelése
János evangéliuma 6,1–13



- 2025/2026-ban elkészülnek:
- Keresztelő János születése
 - Nóé
 - Mózes
 - Kánai menyegző

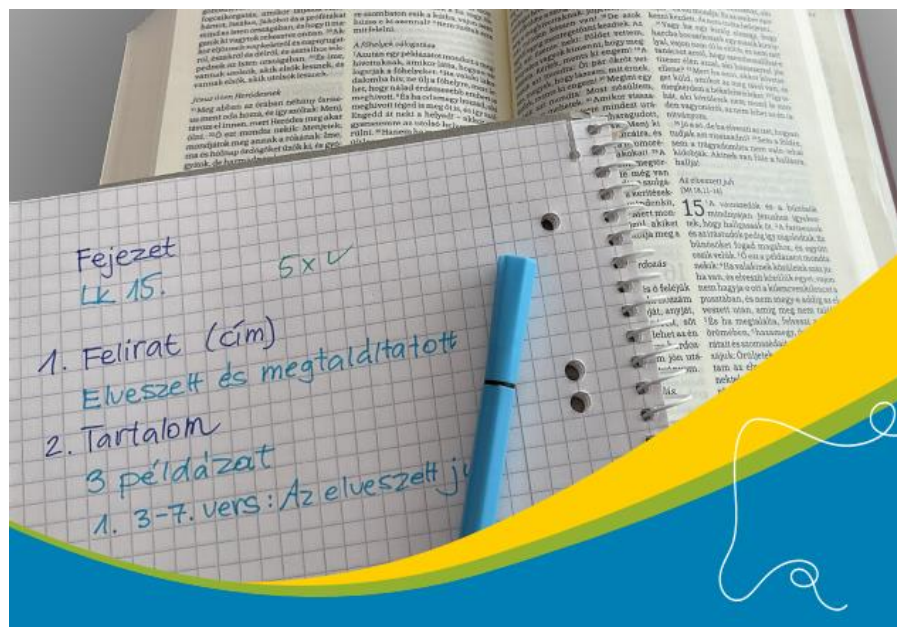
Segédanyagok
az óvodai hitéleti neveléshez

2.



Virágvasárnap
Máté evangéliuma 21,1–11





file:///C:/Users/RPI/Downloads/Modszertani_A5_1_76_net_lin_kes.pdf

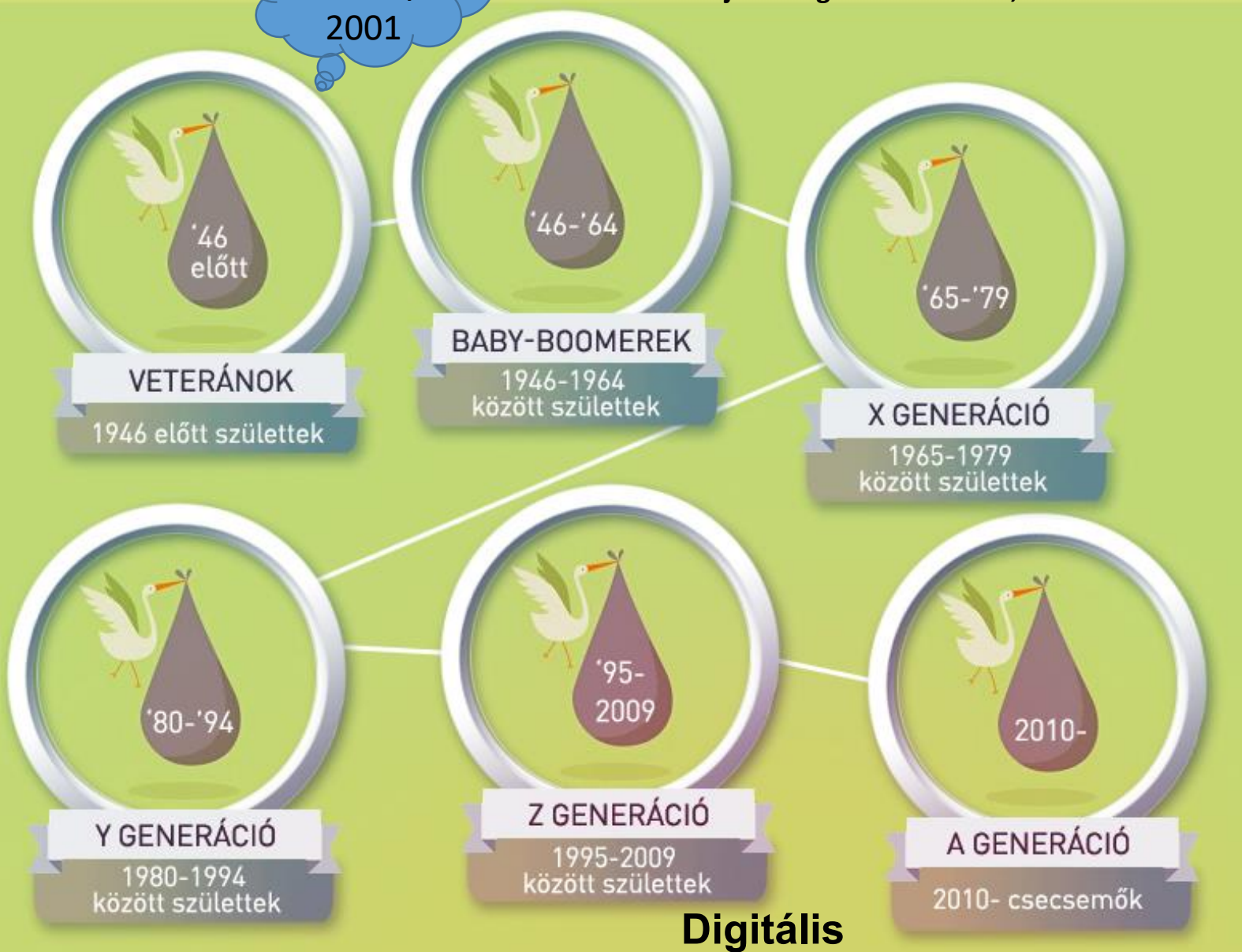
Módszertani kalauz

BIBLIAOLVASÁSHOZ

Digitális bevándorló

Mark
Prensky,
2001

„Mert nem a félelem lelkét adta nekünk Isten, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét.” 1Tim 1,7



Digitális
bennszülött

A világ változik.
A gyermeknek az a „normalitás”,
amibe ő beleszületik.

A generációs változások az adott
kor kihívásainak és
lehetőségeinek az eredményei.

Nem jobb/rosszabb: más. Adott
kor szintjén reagál a
lehetőségekre.

Értékrend, információ-feldolgozás
különbségei nehezítik a
kommunikációt, együttműködést.

Exkurzus: Tillich: korreláció elve
Adott kor valóságára reagálni,
létkérdésekre Isten örökkévaló
Igéje alapján

Inside

Középpontban az
alfa generáció

the

Alpha

brain

„Az alfa generáció az első generáció, amit már – akarjuk vagy sem- nem magunk, emberek fogunk szülőkként felnevelni, hiszen az alfák lesznek az elsők, akik egy szuperintelligens algoritmus hatására fognak döntéseket hozni és véleményeket kialakítani.

Bizony, az alfa generáció az első generáció, ami teljesen véleménybuborékokban fog felnőni.” (Trunk Tamás, 49.o.)



Kutatások a digitális generáció világában

Hogyan alakítja a digitalizáció a 2010 után született gyerekek, vagyis az alfa generáció életét?

Computers in Human Behavior 120 (2021) 106758

Contents lists available at ScienceDirect

Computers in Human Behavior

journal homepage: <http://www.elsevier.com/locate/comhumbeh>

Full length article

Mobile use induces local attentional precedence and is associated with limited socio-cognitive skills in preschoolers

Veronika Konok^{a,*}, Krisztina Liszkai-Peres^{b,c}, Nóra Bunford^d, Bence Ferdinandy^c, Zsolt Jurányi^e, Dorottya Júlia Ujfalussy^a, Zsófia Réti^a, Ákos Pogány^a, George Kampis^a, Ádám Miklósi^{a,c}

Mobilhasználat hatása az óvodás gyermekek kognitív képességeire

- **Könnyen kezelhető** az érintőképernyő, egyre többet és fiatalabb korban használják.
- **Más** képi és taktilis (érintési) ingerlés, mint a hagyományos játékok.
- **Időt vesz** el a társas kapcsolattól, közös játéktól, mozgástól – befolyásolhatja az értelmi, érzékelési, mozgás fejlődését.
- 4,5-6 éves gyerekek vizsgálata (Alfa Gen. Labor). Eredmények a sokat mobilozók/mobilozók:
 - **Digitális képernyő** hatással van a **figyelemre, szociokulturális képességekre, végrehajtó funkcióra**.
 - Nehezebben értik mások nézőpontját.
 - Nehezebben fejlődnek a társas készségeik.
 - Másféle figyelmi feldolgozás (részleteket figyelik meg először, mivel a digitális képernyőn nem látjuk a képet.)
 - Felnőtteknél, serdülőknél jobb figyelmi képességek, osztott figyelem javulása, – gyerekekre: figyelemzavar, ADHD-s tünetek. Érett figyelmi folyamat javul – éretlen: romlik/megszakad.
 - Kevesebb ideig és kevésbé tud figyelni, ha nem olyan pörgős vagy túl „unalmas”.
 - Okok: **túlstimuláció** (fokozott aktivitás és kockázatvállalás, csökkenő rövid távú memória, csökkenő kognitív funkciók – szemben a gyors, ingergazdag, stb. digitális világgal).
 - Részletekre való túlzott odafigyelés – offline tevékenységek kiszorulnak.



- Érzelmi, társas készségek fejlődésének problémái
- Kortárskapcsolatok nehézségei



- Attitűdformálás
- Szociális perspektívaátvétel
 - Empátia
 - Érzelmi nevelés szükségessége
- Csoportos/társas élmények

Infokommunikációs környezeti hatások

- Online jelenlét folyamatos lehetősége és közösségi hálózatok online: látszólag soha nincs egyedül – mégis magányos.
 - AI mint versenytárs/ társ.
- Teljesíteni kell, elvárásoknak megfelelni, függés, testi tünetekkel és agresszív viselkedéssel is járhat.
- FoMo (Fear of Missing out) – félelem attól, hogy kimarad valami fontosból
 - Saját élet bemutatása állandó kényszer
- Azonnali szükséglet kielégítés – türelmetlenség, bizonytalanság, alacsonyabb érzelmi intelligencia
 - Ingeráramlat túlterheli az idegrendszert
 - Sok az önsértés (falcolás pl.) és étkezési zavar
- Hamis identitások létrehozása – túlzott intimitás a virtuális térben
- Fellazított „párhuzamos világok” (offline és online tér szabályai)
 - A virtuális tér ugyanolyan, mint a valóságos
 - Cyberbullying
- Digitális önsértés: tudatosan/tudat alatt önkárosító tevékenység és viselkedés az online térben
- FOV (fiktív online viktimizáció): fiktív személyiségekkel támadja saját magát

Mentális egészség – Z és Alfa generáció



<https://www.yzfolyoirat.hu/index.php/yz/article/view/11>

Alfa generáció jellegzetességei szövegértés szempontjából

Kevesebb élő beszédet hallanak:
gyengíti a szóbeli kifejezőkészséget
és szövegértést



Tudatos törekvés az élő beszédre
(történetmondás, stb.)

Digitális multitasking miatt rövidebb
figyelemtartam, nehezíti a hosszabb
szövegek megértését, mélyebb
megértését.



Tagolás.
Rövidebb szövegek (KÉK módszertan).
Átláthatóság, egyértelműség.
A kevesebb több.

Alfa generáció jellegzetességei a bibliai szövegértés/hitéleti nevelés szempontjából

Eltérő szóhasználat.
Bibliai „kánaáni nyelv”.



Szokásrendszer átadása.
Rutinná válás támogatása.
Szavakhoz tartalom kötése és átadása.

Gyorsabb, de felületesebb
feldolgozás.



Rövid, tömör, vizuális és interaktív
tartalmak.
Figyelem lekötése.
Érdekes és hasznos háttérinfók,
kapcsolódások.

Alfa generáció jellegzetességei a bibliai szövegértés/hitéleti nevelés szempontjából

Nehezen boldogulnak hosszabb szöveggel. Türelmetlenség, elkeseredés, kudarc élmények.



Autentikus olvasmányi élmények. Változatosság. Érdeklődési körnek való megfelelés.

Információdömping.
Folyamatos információéhség.
Algoritmusok által keletkezett visszhangkamrák (echo chamber) az online világban.



Kritikai gondolkodás erősítése.
Megtanítani kérdezni (nyitott kérdések),
elemezni, kritikusan gondolkodni.
Kérdés alapú tanítás.
Való élethez való kapcsolás segítése.

Alfa generáció jellegzetességei a bibliai szövegértés/hitéleti nevelés szempontjából

Nehezen boldogulnak hosszabb szöveggel. Türelmetlenség, elkeseredés, kudarc élmények.



Autentikus olvasmányi élmények. Változatosság. Érdeklődési körnek való megfelelés.

Túl hamar/túl nehéz elköteleződés. Túlféltés.



Értérend felmutatása és arra hívogatás. Önreflexiós képesség tanítása és használata.



Istennel járás támogatása a 21. században – szemléletmódformálás

- Elé- él
- Mellé-áll
- Példát ad és utat mutat
- Kíváncsi beszélgetések, közel lépés, őszinteség.

Sok mindent tudnak, de néha számunkra „irrealitásokban” élnek.



Alfa generáció jellegzetességei a bibliai szövegértés szempontjából

Egy nézőpontúság és egyféle igazság ismerete és elfogadása.



Empátiára nevelés, többféle nézőpont felismertetése. Mindezt sokszor, sokféleképpen átadni. (Nem elég egyszer!)

Kontextusfüggőség



Kevésbé lényeges az, hogy milyen eszközzel – sokkal fontosabb, hogy milyen kontextusban érjük el őket.
Alkalmas időben.
Alkalmas üzenettel.
Az élmény: érték.

Alfa generáció jellegzetességei a bibliai szövegértés/hitéleti nevelés szempontjából

Követővé válás fontossága.
Ideológiák jelentősége (pl. szigma trend)
„Az elfogadás érdekében a klasszikus identitási pontok és értékek démonizálva lettek. Az olyan évszázadokon át stabil identitást adó pontok, mint a nemek, haza, szexualitás – elvesztették a relevanciájukat... ez egy nagyobb problémának ásta a medrét. Méghozzá annak, hogy a felnövekvő új generációk nagy bizonytalansába sodródtak.” (Trunk Tamás, 71.o.)



Stabil értékrend elé-élése.
Példakép.
Követendő és követhető közeg.
Felmutatni, hogy mi az egyedi, az értékes, a különleges, a le nem másolható.
Kíváncsi beszélgetések.
Egészséges keretek közötti határkeresések.
Közel lépés.

Köszönöm a figyelmet!

Dr. Szászi Andrea
RPI, katechetikai
igazgatóhelyettes
30/961-8674
szaszi.andrea@reformatus.hu
www.refpedi.hu

